

Vaše občanská práva

Přístup lidí s mentálním postižením
k právu a spravedlnosti

Inclusion Europe

Zpráva

Inclusion Europe společně se svými 49 členskými organizacemi v 36 zemích usiluje o odstranění diskriminace :

- Anglie
- Belgie
- Bulharsko
- Česká
Republika
- Dánsko
- Estonsko
- Faerské
ostrovy
- Finsko
- Francie
- Holandsko
- Chorvatsko
- Irsko
- Island
- Israel
- Itálie
- Kypr
- Litva
- Lotyšsko
- Lucembursko
- Maďarsko
- Makedonie
- Moldávie
- Německo
- Norsko
- Polsko
- Portugalsko
- Rakousko
- Rumunsko
- Rusko
- Řecko
- Skotsko
- Slovensko
- Slovinsko
- Španělsko
- Švédsko
- Švýcarsko

Členem Inclusion Europe v České Republice je:

Sdružení pro pomoc mentálně postiženým

Karlínské Náměstí 12

186 03 Praha 8

Česká Republika

Tel: 224 815 912

Titulní strana: „Jimmy“, Arno Krist.

ISBN : 2-87460-039-3

© Inclusion Europe 2005

© Symboly: Widgit Software Ltd. and Mayer-Johnson Co.

Tato publikace obsahuje názory a stanoviska Inclusion Europe, které nemusí být shodné se stanovisky a názory Evropské Komise.

Evropská Komise a Inclusion Europe nenesou žádnou odpovědnost za to, jak budou informace obsaženy v této publikaci použity.

Jak uplatnit svá práva

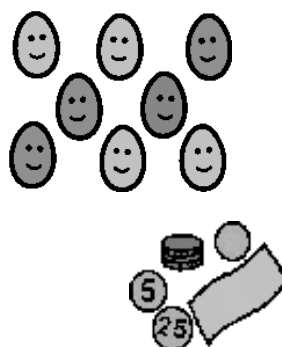
Všichni, kdo mají národnost určité země, jsou zároveň občany této země.

Například lidé, kteří mají belgickou národnost, jsou zároveň belgičtí občané.

Všichni občané mají svá práva a povinnosti.

Mezi povinnosti patří například:

- Povinnost řídit se zákony.
- Povinnost platit daně.

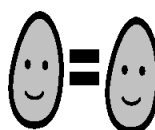
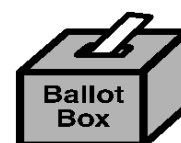

V této brožuře vám chceme vysvětlit, jaká jsou vaše práva.

Všichni občané mají stejná práva.

Mezi občanská práva patří:

- Právo volit a být zvolen.
- Právo na ochranu a pomoc ze strany policie, když je potřebujete.
- Právo mít u soudu stejné podmínky jako ostatní.

Existují dvě cesty, jak dosáhnout svých práv:

1. Prostřednictvím úřadů.

Veřejné úřady zastupují stát před občany.

2. Prostřednictvím soudu.

Soudy rozhodují v situacích,
kdy jsou vaše práva porušována.

V této brožuře vám chceme vysvětlit, jak to funguje.
Je to důležité k tomu,
abyste mohli svá práva uplatnit.

Přístup k veřejné správě

Veřejná správa jsou úřady,
kde lidé pracují pro vás a vaši zemi.
Například radnice nebo policejní stanice
jsou součástí veřejné správy.

Znát svá práva

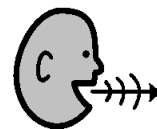
Abyste mohli uplatnit svá práva,
musíte o nich vědět.

Vaše země by měla zajistit,

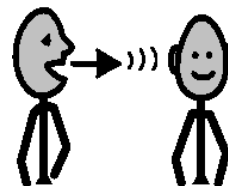
že budete vědět o svých právech v každé situaci.

Někdo by vám vaše práva měl vysvětlit.
Toto vysvětlení by mělo být podáno
jednoduchým a srozumitelným jazykem.
Neměli byste platit za to,
abyste získali informace o svých právech.

Inclusion Europe věří, že na každém
úřadě veřejné správy by měl být někdo,
kdo vám vysvětlí vaše práva.

Lepší přístup k veřejné správě

Jít něco vyřídit na úřad bývá někdy složité.
Může se stát, že na úřadě nechápou,
co chcete.

Může se stát, že vy nechápete,
co máte dělat.

Inclusion Europe to chce zlepšit.
Úřady by měly být vstřícnější ke všem lidem.
Vaše země odpovídá za to,
aby bylo jednání na úřadech srozumitelnější.

- Máte právo dostat dokumenty, které jsou pro vás srozumitelné.
- Máte právo, aby naslouchali vašim otázkám.
- Máte právo na pomoc. Tato pomoc by měla být zdarma.

Příklad:

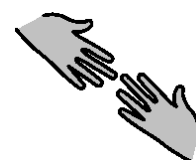
Abyste mohli uplatnit svá práva, musíte často vyplnit nějaký formulář.

Například musíte vyplnit formulář, abyste dostali nějaké peníze navíc.

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____

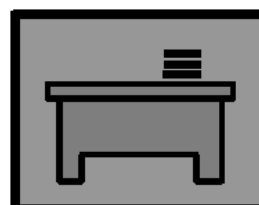
Tyto formuláře bývají velice složité.

Když je pro vás obtížné formulář vyplnit, někdo by vám s tím měl pomoci.

Měl by vám také pomoci najít úředníka, se kterým je třeba mluvit.

Měl by s vámi také zajít ke správné přepážce.

Přístup k soudům a spravedlnosti

Soudy jsou místa,
kde je lidem dána spravedlnost.
Soudy jsou také součástí veřejné správy.
Měly by se řídit stejnými pravidly,
která byla vysvětlena výše.

K soudu se můžete dostat
ve třech různých situacích:

1. Když vám někdo udělal něco zlého.
2. Když jste vy udělal něco špatného.
3. Když nesouhlasíte s někým jiným
nebo s rozhodnutím úřadu veřejné správy.

Jak se dostat k soudu

- Když vám někdo udělal něco zlého,
říká se vám oběť.
Můžete si stěžovat u policie.
Policie může toho, kdo vám ublížil,
předvolat k soudu.
Povinností soudu je oběti chránit.
- Někdy se můžete dostat k soudu,
protože máte problém s jiným člověkem.
Nebo můžete jít k soudu, když nesouhlasíte
s rozhodnutím úřadu veřejné správy.

V tomto případě se vám neříká oběť, ale žalobce.

Jako žalobce si musíte najít právníka, který vám u soudu pomůže.

- Pokud jste udělal něco špatného, policie vás může poslat k soudu. I tak máte stále právo mít právníka. O právníka můžete požádat už na policejní stanici. Pokud jste vinen, soud rozhodne, jaký trest dostanete.

Velmi často je lepší vyřešit problém, který s někým máte, mimo soud. Můžete požádat svého právníka, aby našel takové řešení.

Jak to chodí u soudu?

U soudu jsou pro vás velmi důležití dva lidé: soudce a váš právník.

Soudce

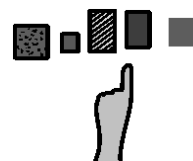

Soudce je člověk, který zná velice dobře zákony. Musí zajistit, aby zákony každý respektoval. Soudce vede všechna setkání u soudu. Musí zjistit, co se vlastně stalo. Potom musí o případu rozhodnout.

Někdy mu pomáhají další soudci nebo jiní lidé.
Nemůžete si vybrat soudce,
který bude rozhodovat o vašem případě.

Váš právník

U soudu nebudete sami.
Půjde s vámi právník.
Právníka si můžete vybrat.

Právník je člověk,
který vám pomůže vysvětlit, co se stalo.
Právník je člověk, který vás bude bránit.
Za právníka nemusíte platit,
pokud nemáte dost peněz.

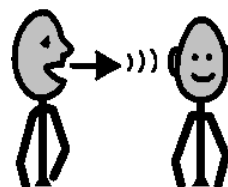
Někdy není jednoduché s právníkem mluvit.
Většina právníků není zvyklá mluvit
s lidmi s mentálním postižením.
Inclusion Europe by chtěla pomoci lidem
s mentálním postižením, aby měli dobré právníky.

Váš právník by vám měl říct,
co se bude u soudu dít.

Měl by vám říct,
kolikrát půjdete za soudcem.
Měl by vám říct, co máte dělat
a co máte vysvětlit.

Měl by vám pomoci pochopit,
co říká soudce.

Slyšení

Prvním úkolem soudu je zjistit,
co se vlastně stalo.

Tomu se říká slyšení.

Soudce vám položí mnoho otázek
a bude vás poslouchat.

Soudce se také bude ptát dalších lidí.

Váš právník by vám to všechno
měl pomoci pochopit.

Soudce potom bude přemýšlet
o všem co slyšel.

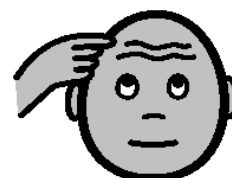
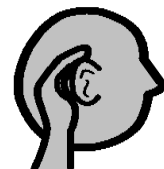
Rozhodne o případu.

Jeho rozhodnutí se nazývá rozsudek.

Rozsudek je něco,
čím se musí všichni řídit.

Je velice důležité,
abyste rozsudku rozuměli.

Měli byste požádat soudce
a vašeho právníka,
aby vám ho vysvětlili.

Inclusion Europe

Evropská asociace lidí s mentálním postižením a jejich rodinných příslušníků

Inclusion Europe zastupuje osoby s mentálním postižením a jejich rodiny. Členskými organizacemi Inclusion Europe jsou organizace sebeobhájců a rodičovské organizace v 36 zemích Evropy.

Inclusion Europe spolupracuje s Evropskou Komisí a Evropským Parlamentem, které informuje o potřebách svých členských organizací.

Inclusion Europe pracuje ve třech hlavních oblastech:

1. **Boj proti diskriminaci**
2. **Lidská práva lidí s mentálním postižením**
3. **Začlenění všech lidí do společnosti**

Inclusion Europe vydává publikace a pořádá konference v celé Evropě.

Pracujeme v úzkém kontaktu s našimi členskými organizacemi.

Vzniklo s podporou Evropské komise.

Inclusion Europe

Galleries de la Toison d'Or
29 Chaussée d'Ixelles #393/32
B-1050 Brussels
Tel. : +32-2-502 28 15
Fax : +32-2-502 80 10
secretariat@inclusion-europe.org
www.inclusion-europe.org

ISBN 2-87460-039-3

CZ